

Узагальнюючи результати дослідження, можна зробити висновок, що споживачі тютюнових виробів мають можливість позбутися шкідливої звички завдяки широкому впровадженню соціально-орієнтованих маркетингових заходів. Основними напрямками у боротьбі з тютюнопалінням повинна стати інформаційна робота, спрямована на усунення перешкод у відмові від паління, зростання поінформованості населення і кожного пацієнта про наслідки тютюнопаління, формування власної мотивації щодо відмови від тютюнопаління та позбавлення нікотинової залежності.

АНАЛІЗ СТАНУ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК ПРИ ОЖИРІННІ

Немченко А. С., Міщенко В. І., Винник О. В., Рогозян О. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

viktoriamischenko@ukr.net

Вступ. На сьогодні малорухливий спосіб життя людей призводить до ожиріння – захворювання, при якому надлишковий накопичений жир у тілі несприятливо впливає на стан здоров'я та зменшує середню тривалість життя. Ожиріння збільшує ризик виникнення різноманітних захворювань: хвороби серця й органів дихання, діабету II типу, деяких видів онкологічних захворювань, остеоартриту та астми. Наразі у світі понад 30% населення страждає від ожиріння. Наразі в Україні гладкими є 44,8% дорослого населення, тобто майже кожен другий українець віком від 15 років має зайву вагу.

Мета дослідження. Проаналізувати асортимент дієтичних добавок (ДД), що застосовуються при ожирінні в Україні.

Методи дослідження. У дослідженні були використані методи системного аналізу, методи порівняння, аналітичний та контент-аналіз.

Об'єктами дослідження слугували Компендіум та сайти мережі Інтернет з обраної тематики.

Результати досліджень. При аналізі літературних джерел за обраною тематикою була встановлена розбіжність щодо кількості людей у світі, які страждають на ожиріння, а саме одні джерела свідчать, що 640 мільйонів чоловіків та жінок мають надмірну масу тіла (з них 266 мільйонів – це чоловіки та 375 мільйонів – жінки), а інші – понад 2 млрд. 100 млн. осіб страждають від ожиріння.

Дієвий спосіб подолання зайвої ваги – змінити раціон харчування й споживати меншу кількість калорій, аніж людина витрачає. Також необхідно комплексно використовувати усі методи – дієту, спорт та застосовувати дієтичні добавки (ДД). Задля чого нами було проведено аналіз асортименту вітчизняного ринку ДД, які використовуються при ожирінні, що зареєстровані у Компендіумі станом на 21.02.2019 р.

У класифікації «09 Дієтичні добавки до продуктів харчування для осіб, які контролюють масу тіла» у підгрупі «9.2. Дієтичні добавки, що знижують об'єм і калорійність прийнятої їжі прискорюючи розпад жирів в організмі» зареєстровано 89 найменувань, але вибірка склала лише 79 (87,3% від загальної). Слід зазначити, що 10 торгових найменувань (11,2% від загальної) відсутні у продажу на фармацевтичному ринку країни під час проведення досліджень, про що свідчила довідка у Компендіумі «Немає коментарів до цього матеріалу». Це такі ДД як Блокатор калорій, 50 мл, № 1, ТОВ «Еліксир» Україна; Капсули для схуднення «ЛІ ДА» капс. 350 мг блістер, № 30, ФФ «Далі», КНР.

Розгляд структури асортименту досліджуваної підгрупи ДД виявив, що вони випускаються у 4 лікарських формах (ЛФ). Перевагу складають тверді ЛФ (95,7%), що представлені у вигляді капсул (45,7%), чаїв (37,0%) й таблеток (13,0%). Рідкі ЛФ – 4,3% знаходяться в обігу у вигляді крапель.

При структурному аналізі досліджуваної групи ДД встановлено, що традиційно переважну кількість (84,8%) складають лікарські рослини – жостір,

квіти мальви, плоди шипшини, трави лемонграсу, олександрійський лист та інш. Решту (15,2%) займають такі речовини як L-карнітину тартрат, кон'югована лінолева кислота та інш.

Аналіз за країнами-виробниками дозволив встановити, що на цей час в Україні виробляється більшість вказаних товарів – 52,2%, а 47,8% становлять іноземні виробники. ДД, які увійшли до досліджуваної вибірки, випускаються у 5 країнах. Основна частка – 94,4% виробляється лише у 2 країнах, а саме Україні (52,1%) та Китаї (41,3%). Інші – 6,6% ПФ виробляються у 3 країнах: В'єтнамі, Польщі та Естонії (частка яких склала по 2,2%%).

Ретроспективний аналіз вітчизняних фірм-виробників встановив, що на фармацевтичному ринку з них присутні 24. У підгрупі ДД «9.2. дієтичні добавки, що знижують об'єм і калорійність прийнятої їжі, прискорюючі розпад жирів в організмі» провідні позиції (38,1%) займають:

- ТОВ «Еліт-фарм», питома вага – 16,7% (7 торгових найменувань);
- ТОВ «Ключі Здоров'я», питома вага – 14,3% (6 торгових найменувань);
- ТОВ ПТФ «Фармаком», питома вага – 7,1% (3 торгових найменувань).

Аналіз іноземних фірм-виробників серед аналізованих ДД встановив, що на фармацевтичному ринку країни з них присутні 12. У підгрупі ДД «9.2. дієтичні добавки, що знижують об'єм і калорійність прийнятої їжі, прискорюючі розпад жирів в організмі» провідні позиції (59,1%) займають такі виробники:

- «Евалар», Російська Федерація, питома вага 22,7 % (5 торгових найменувань);
- «Шенчжень Гонсен Байоледжі Індастрі Ко. Лтд», КНР, питома вага 18,2% (4 торгових найменувань);
- «Б. Браун», Медикал, Німеччина, питома вага 18,2% (4 торгових найменування).

Висновки. У ході досліджень проведено аналіз асортименту досліджуваної підгрупи ДД «9.2. Дієтичні добавки, що знижують об'єм і

калорійність, прийнятої їжі прискорюючи розпад жирів в організмі», що застосовуються при ожирінні. Проведено їх структурний аналіз, аналіз за лікарськими формами та країнами-виробниками.

ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПОРТРЕТІВ РІЗНИХ ПОКОЛІНЬ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Проскурова Я.О.¹, Кубарєва І.В.¹, Карпенко К.І.¹, Євсєєва Л.В.²

¹ Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

² ГО «Соціальна та екологічна безпека»

socpharm@nuph.edu.ua

Останнім часом оприлюднено багато досліджень, які доводять різницю у поведінкових факторах різних поколінь населення. Соціолог Карл Мангейм в есе 1923 р. «Проблема поколінь» підкреслив, що швидкість соціальних змін у молодому віці має вирішальне значення для формування особливостей поведінкових характеристик покоління. Підхід Штрауса-Хоу (теорія поколінь) визначає, що суспільство розділене на різні категорії людей за віком (покоління). Покоління узагальнюють епоху, в якій існують нові соціальні, політичні та економічні складові. Дана модель суспільства особливо приваблива у зв'язку з масштабними процесами модернізації та глобалізації, які змінили світ. Врахування особливостей соціальної поведінки різних поколінь важливо у соціально значимих сферах життєдіяльності.

Відповідно до вищезгаданої теорії на цей час виділяють 5 наявних поколінь: *мовчазне покоління* – народжені раніше 1945 р.; *покоління бекі-бумерів* – народжені в епоху демографічного вибуху (1946-1962 рр.); *покоління Х* – люди, які народилися з 1963 р. по 1983 р.; *покоління Y (мілленіали)* – діти бекі-бумерів, які народилися в період з 1984 р. по 2000 р. та *покоління Z* – народжені у період з 2001 р. Покоління Х — так зване «втрачене покоління»,